

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 559

din 29.07.2020

Dosar nr.: 817/2019

Petiția nr.: 7083/22.11.2019

Petentă:

Reclamat: Televiziunea Română

Obiect: petenta nu a primit invitația de a participa la concursul "Câștigă România" organizat de TVR, deși a câștigat preselecția din data de 9 aprilie 2019, pe baza etniei (tătară)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul procedural ales al petentului

1.

Numele, domiciliul ales și sediul părții reclamate

2. Televiziunea Română, mun. București, Calea Dorobanților nr. 191, sector 1

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin. 4, din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 7083/22.11.2019 și 7763/17.12.2019 a citat părțile pentru data de 17.01.2020.

4. Procedura de citare a fost legal îndeplinită, părțile au fost absente.

5. Prin adresa nr. 429/22.01.2020, a fost comunicat către petentă punctul de vedere transmis la dosar de către reclamat în vederea formulării concluziilor scrise.

III. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta reclamă discriminarea la care a fost supusă prin faptul că nu a fost invitată pentru a participa la concursul "Câștigă România" pe baza etniei (tătară), deși a răspuns la toate cele 25 de întrebări la preselecția pentru concurs în data de 9 aprilie 2019.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 7083/22.11.2019, petenta consideră că a fost discriminată din cauza faptului că este de etnie tătară, întrucât nu a fost invitată pentru a participa la concurs, deși a răspuns la toate cele 25 de întrebări la preselecția pentru concursul "Câștigă România" organizat de TVR din data de 9 aprilie 2019.

7. Petenta precizează că s-a adresat producătorului emisiunii, însă nu a primit niciun răspuns.

Sușinerile reclamatului: Televiziunea Română

8. Reclamatul formulează punct de vedere înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 258/16.01.2020, prin care solicită respingerea petiției întrucât în cuprinsul acesteia nu sunt identificate modalitățile prin care s-au efectuat deosebirile între petentă și restul participanților la preselecție pe bază de apartenență la o anumită minoritate.

9. Reclamatul face precizarea că produce și difuzează emisiunea concurs interactivă "Câștigă România" de 6 sezoane, modalitatea în care se desfășoară emisiunea fiind reglementată de Regulamentul oficial al concursului tv interactiv de cultură generală, cu premii, postat pe site-ul www.tvr2.tvr.ro, din care reiese că participanții la emisiune "sunt de acord să se conformeze și să respecte prevederile acestui Regulament". De asemenea, se stipulează faptul că "Regulamentul Concursului TV este public pe toată durata desfășurării acestuia și poate fi consultat gratuit online de către toți cei interesați prin accesarea site-ului internet www.tvr.ro. Producătorul (organizatorul) își rezervă dreptul de a modifica sau schimba pe parcursul derulării concursului TV prezentul regulament."

10. În fapt, concursul în discuție este un show de televiziune care este difuzat în scopul prezentării unei emisiuni interactive și, bineînțeles, cu finalitatea de a obține audiență în televiziune, show-urile de televiziune fiind menținute în grila de programe în funcție de audiența obținută.

11. Reclamatul menționează că de-a lungul celor 6 sezoane ale programului "Câștigă România!", au fost prezenți în emisiune peste 500 de persoane – concurenți din toată țara, cu vârste cuprinse între 18 și 82 de ani, cu ocupații și profesii diverse (elevi, studenți, piloți, jandarmi, pictori, pădurari, agenți de vânzări, șomeri, pensionari, casnice, actori, teologi, medici, IT-isti, etc), persoane cu dizabilități (în acest sens reclamatul exemplifică că una dintre persoanele câștigătoare ale Marelui Premiu "Câștigă România" este nevăzătoare) și de diferite etnii: maghiari, sași, romi, sârbi, etc.

12. În acest sens, reclamatul dorește să exemplifice cu persoane de etnie tătară care au participat la realizarea emisiunii din Constanța, din Tulcea sau din Constanța.

13. Printre preocupările echipei emisiunii este menționată intenția de a convinge telespectatorii că acest program nu este unul exclusivist sau de nișă, că este realizat cu ajutorul și prezența lor, indiferent de origine, vârstă sau ocupație, fapt pentru care se dorește ca tot mai multă lume să fie îndemnată să se înscrie la preselecții, respectiv la concurs, să aibă curaj să participe și să-și ofere experiențe și cunoștințe noi, aspect conformat chiar de audiența înregistrată.

14. Concret, în urma preselecției la care s-a prezentat pentru a participa la filmări în calitate de concurent, reclamatul precizează că petenta a fost admisă, fapt care i-a fost adus la cunoștință printr-un mail trimis la scurt timp după această preselecție.

15. În cuprinsul acestui mail cu conținut similar de-a lungul sezoanelor și pentru toți cei selecționați, nu se face referire la perioada când urmează să se desfășoare aceste filmări, întrucât numărul celor selecționați este mai mare decât numărul concurenților care se succed în emisiune, fapt pentru care se creează o "listă de așteptare" care, pe măsura ce filmările au loc, se scurtează sau poate crește din nou dacă între timp are loc o altă preselecție. Reclamatul precizează că sunt situații în care persoanele selecționate pot fi chemate în următoarele 2-3 luni sau chiar 1 sau 2 sezoane, astfel cum este și cazul petentei sau al altor "colegi" de-ai acesteia de preselecție, care nu au fost încă invitați la filmări.

16. Din moment ce emisiunea se află încă în grila de programe, reclamatul menționează că sunt șanse foarte mari ca petenta să fie invitată să ia parte la filmările show-ului de televiziune "Câștiga România".

17. Pentru argumentele expuse, reclamatul concluzionează că obiectul sesizării nu constituie discriminare în condițiile legislației în vigoare, fapt pentru care înțelege să invoce excepția necompetenței soluționării acestei petiții de către C.N.C.D. și excepția lipsei obiectului petiției conform dispozițiilor art. 33 – 34 din Procedură internă din 11 aprilie 2008 de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul nr. 144/2008.

18. Reclamatul dorește să atragă atenția asupra faptului că are un statut special reglementat de dispozițiile constituționale și de cele ale legii organice speciale, respectiv Legea nr. 41/1994 *privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel că nici o persoană nu poate influența conținutul și grila de programe a posturilor Societății Române de Televiziune, acest lucru fiind statuat de dispozițiile legale incidente.

19. Pe fond, reclamatul apreciază că petenta nu a dovedit modalitățile prin care a fost discriminată, astfel că petiția formulată este nefondată în raport de dispozițiile O.G. nr. 137/2000, nefiind vorba de o diferență bazată pe rasă între participanții la showul de televiziune realizat.

20. Reclamatul înțelege să se folosească de proba cu înscrisuri pe care le și atașează și proba cu martori, prin susținerile producătorului emisiunii prezente în cadrul ședinței de audieri.

V. Motivele de fapt și de drept

21. În fapt, Colegiul director reține spre analiză faptul că în data de 9 aprilie 2019 petenta a câștigat preselecția la concursul "Câștigă România" organizat de TVR, însă nu a primit invitația de a participa la emisiune până la momentul înregistrării petiției.

22. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

23. Concret, Colegiul ia act de faptul că, în prezenta speță se pune în discuție posibila încălcare a dreptului la tratament egal prin refuzul accesului la serviciile oferite de societatea română de televiziune pe baza etniei (tătare).

24. Pe fond, în strânsă legătură cu aspectele reținute anterior prin prisma sferei de competență instituțională în domeniu, Colegiul director urmează a analiza în ce măsură obiectul petiției întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I "Principii și definiții" al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II "Dispoziții Speciale", Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, astfel cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

25. De asemenea, Colegiul director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu prin care s-a stipulat că diferența de

tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*.

26. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

27. Astfel, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.¹

28. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

29. Analizând susținerile petentului prin prisma prevederilor art. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul reține că dreptul pe care-l reclamă petenta ca fiind încălcat este cel indicat la art. 10 lit. f) din O.G. nr. 137/2000 *”refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică”*, în speță societatea de televiziune română.

30. În ceea ce privește comparabilitatea, Colegiul director ia act de faptul că petenta se raportează la alți participanți la preselecția pentru concurs.

31. Astfel cum reiese din motivația invocată mai sus, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, tratamentul aplicat pentru două situații comparabile trebuie să fi fost diferit, iar subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

¹ A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, par. 31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, par. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 par. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, par. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 par. 16.

32. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, una dintre condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie este existența unei legături de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată.

33. În analiza fondului cauzei, Colegiul se raportează la argumentarea adusă de reclamant raportat la participanții la emisiune de-a lungul celor 6 sezoane ale programului "*Câștigă România!*" și reține, astfel cum rezultă din apărarea reclamatului, că au fost prezenți în emisiune concurenți din toată țara, cu vârste cuprinse între 18 și 82 de ani, cu ocupații și profesii diverse și de diferite etnii, sens în care exemplifică cu persoane de etnie tătară care au participat la realizarea emisiunii din Constanța, din Tulcea sau din Constanța.

34. De asemenea, Colegiul reține apărarea reclamatului în ceea ce privește modalitatea de desfășurarea a emisiunii ce derivă din Regulamentul concursului tv interactiv de cultură generală, cu premii, postat pe site-ul www.tvr2.tvr.ro, conform căreia de-a lungul sezonelor și pentru toți cei selecționați, nu se face referire la perioada când urmează să se desfășoare aceste filmări, întrucât numărul celor selecționați este mai mare decât numărul concurenților care se succed în emisiune, fapt pentru care se creează o "listă de așteptare" care, pe măsură ce filmările au loc, se scurtează sau poate crește din nou dacă între timp are loc o altă preselecție. Reclamatul precizează că sunt situații în care persoanele selecționate pot fi chemate în următoarele 2-3 luni sau chiar 1 sau 2 sezoane, astfel cum este și cazul petentei sau al altor "colegi" de-ai acesteia de preselecție, care nu au fost încă invitați la filmări.

35. Colegiul director constată că, în speță, aspectele sesizate de petentă nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, întrucât nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie apreciată drept discriminare, neputând fi reținută o legătură de cauzalitate între criteriul invocat de petentă (etnia tătară) și aspectele prezumtiv discriminatorii supuse analizei Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, respectiv accesul la concursul "*Câștigă România*" organizat de TVR.

36. Prin urmare, coroborând toate elementele probatorii ale dosarului și analizând aspectele de mai sus, acțiunea astfel cum a fost formulată și definiția discriminării în conformitate cu art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul director decide că, raportat la aspectele sesizate de petentă, nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, în lipsa legăturii de cauzalitate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare (lipsă legătură de cauzalitate între drept și criteriul invocat).
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 29.07.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU Adrian – Membru, GRAMA Horia – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA CLAUDIA Sorina – Membru.

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 02.09.2020

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.